

Werkgroep
De Slobkousjes
natuurpunt

SLOBKOUSNIEUWS 25 jrg6

De redactie is terug in het land nu even de achterstand inhalen.

Jan Weyers zal het me hopelijk niet kwalijk nemen als ik het me een beetje gemakkelijk maak en zijn verslag hier overneem.

SAP 6 juli 2016 De Watering Lommel met de Slobkousjes (c6-17-12)

verslag Jan Wyers

Woensdag 6 juli 2016 stond als een speciale wandeling aangegeven in het excursieprogramma van het SAP-clubje want samen met de Slobkousjes, in een bijzonder gebied dat de meesten van ons niet kennen en eens niet binnen onze routine uitstappen perimeter. Daarom keken velen er naar uit.

Ondanks de start van de grote vakantie maakten we met 7 SAP-pers een, voor ons doen, ongewoon grote verplaatsing naar Lommel.

Bij aankomst aan het Wateringhuis werden we meteen verwelkomd door een aantal al bekende maar ook enkele minder bekende Slobkousjes. Dat laatste veranderde snel want iedereen voelde zich op zijn gemak en babbelde vlotjes mee. Kon ook niet anders want het zijn er allemaal van eenzelfde soort die opkomen voor bescherming en studie van de natuur. Natuurlijk ging dat babbelen ook over het fijne weer die avond want, alhoewel onze wandelkalender al voor de helft werd afgewerkt, was het de eerste keer dit seizoen dat het weer echt aangenaam was en er van regen of regendreiging geen sprake was.

Voorzitter Luc nam ons, het aantal waarnemers was intussen opgelopen tot 18, slechts een klein stukje mee op pad want het geviseerde plantenhok met de vloeiweide lag vlak bij het Wateringhuis. Het gras stond er weelderig naar ons te wuiven. Wat bij die eerste indruk het meest opviel was wel de grootte van het perceel.

Wij als natuurmensen, die hoofdzakelijk in natuurgebieden en –gebiedjes actief zijn, denken bij het zien van zo'n grote oppervlakte al direct aan het immense beheerwerk dat hier nodig moet zijn. Maar Luc stelde ons snel gerust. De tijd dat het gras er moest afgedaan worden met de zeis is toch wel al lang voorbij gaf hij aan. Hij wees naar een tractor die nog op de plek stond waar al een flink stuk van gras gemaaid was.

We kregen dan een korte uitleg over de geschiedenis van het wateringgebied of de vloeiveide die hier nog in stand gehouden wordt.

Bij het niet gemaaide gedeelte kon je er niets van zien maar het hele perceel is verdeeld in kleinere perceeltjes met hellende vlakken en waterkanaaltjes waardoor het water doorheen gestuurd wordt.

De toepassing van het principe is bekend van de vroege middeleeuwen.

Foto en stukje van de volgende tekst uit Wikipedia, de vrije encyclopedie

De hoofdelementen van het bewateringssysteem zijn de 'bovensloot' (*regol*) en de 'ondersloot' die het water aan- respectievelijk afvoeren. Loodrecht op de boven- en benedensloot staan de doodlopende 'kleinsloten' (*fossé*). Deze grenzen veldjes af die voorzien worden van een reeks hellende vlakken. Waar twee hellende vlakken boven samenkomen is een doodlopende zijslot van de bovenkleinsloot die er eveneens loodrecht op staat: de *bovenzouw*. Waar de hellende vlakken beneden samenkomen ligt de *onderzouw*, die loodrecht op de onderkleinsloot en daarmee in verbinding staat. Het water sijpelt dan van de bovenzouw naar de onderzouw. Om een aanzienlijke oppervlakte te kunnen bevloeien is een heel stelsel van evenwijdig lopende sloten nodig.

Het project hier in Lommel werd uitgevoerd in 1845. Het aangevoerde water voor bevoeiing komt hier van het Kempens Kanaal en is dus kalk- en mineraalrijk. Dit gegeven t samen met het inzaaien met Alpenzaden is dan ook verantwoordelijk voor het feit dat hier heel wat kalkminnende planten voorkomen.

Als in 1976 de Watering werd aangekocht door de gemeente Lommel werd het intussen vervallen wateringgebied in zijn oorspronkelijke staat hersteld omwille van zijn grote natuur- en cultuurwaarden en vanaf toen ook in stand gehouden door de goed draaiende en omvangrijke beheerploeg van Natuurpunt Noord Limburg.

Wie meer details wil over dit interessante verhaal surft best naar

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Vloeiweide>

Een van de eerste opvallende planten was **Beemdkroon – Knautia arvensis**

Foto en stukje tekst uit Wikipedia

Beemdkroon (*Knautia arvensis*) is een plant uit de kamperfoeliefamilie (*Caprifoliaceae*). De soort staat op de Nederlandse Rode lijst van planten als algemeen voorkomend, maar sterk afgenomen. Beemdkroon komt voor in Europa en Azië.

Beemdkroon is een vaste plant. De plant wordt 15-60 cm lang en heeft grijsgroene bladeren. De onderste bladeren heel en de bovenste veerspletig. Beemdkroon heeft een vertakte wortelstok (rizoom) en soms ook uitlopers. De stengel is door

zeer korte haren grijs en door de langere haren stijf behaard. Beemdkroon bloeit met lila bloemen vanaf juni tot de herfst. Ook komen soms witte of gele bloemen voor. De bloemen bevatten veel nectar waar zowel dagvlinders als honingbijen en hommels op af komen. Er is zelfs een solitaire bij, de Knautiabij (*Andrena hattorfiana*) die speciaal afhankelijk is van deze plant. Ook deze bij staat inmiddels op de Rode lijst van Bijen. Ook de knautiawespbij, wordt op deze plant gezien. Deze wespbij (*Nomada armata*) parasiteert op de knautiabij.

Beemdkroon komt in Nederland voor in bermen en op dijken met vochtige, kalkhoudende grond, maar ook in de binnenduinrand en langs randen met struikgewas komt de plant voor. Elders groeit de plant ook in weiden en houtwallen

Zo ontdekte de uitgebreide, erg werkzame en goed samenwerkende groep speurders nog tot bij de 100 soorten in het dit hok met daaronder heel wat soorten die bij ons zelden of sporadisch geïnventariseerd kunnen worden zoals o.a. kraailook, niet minder dan 3 soorten Campanula waaronder het 'speciale' bergklokje, moesdistel, addertong, beemdkroon, klein timoteegras.. - De volledige soortenlijst is in de bijlag van de mail te vinden.

Het klein timoteegras hadden we bijna gemist en werd oorspronkelijk als gewoon timoteegras gestreept. Een vlijtig Slobkousje, een vrouwtje was het, kwam zeer overtuigend, want met een uitgegraven grasje in de hand, duidelijk maken dat het wel degelijk klein timoteegras was. De oa. aarpluim was duidelijk korter dan bij gewoon timoteegras en de onderste knoop of knopen van de stengel zijn knolvormig verdikt.

Foto's uit Wikipedia

Als het speurdersgroepje stilaan uitgedund was tot nog een handvol waarnemers bliezen ook zij de aftocht richting Wateringhuis.

De Slobkousje hadden duidelijk een deel 2 voorzien door voor hun gasten. Zo kon de hele groep nog verbroederen bij een heel goed smakende verfrissing en behalve voor de BOB's was het een beetje als **Samen Alcohol Proeven**.

Met een dikke merci voor de zeer leerrijke en voortreffelijke samenwerking, de aangename en gulle ontvangst en de wens om zo'n avond zeker opnieuw op het programma te hebben trokken de gasten van het SAP-clubje (Samen Amusant op Pad), sommigen duidelijk wat drukker dan bij de aankomst, weer huiswaarts.

Bedankt Jan!

ZE ZAGEN:

Woensdag 6 juli 2016 - De Watering Lommel - hok c6-17-12

Addertong	Ophioglossum vulgatum L.	Wilde bertram	Achillea ptarmica
Adderwortel	Polygonum bistorta	Gewoon struisgras	Agrostis capillaris
Akkerdistel	Cirsium arvense	Hoog struisgras	Agrostis gigantea
Basterdklaver	Trifolium hybridum ssp. hybridum	Kruipend zenegroen	Ajuga reptans
Beekpunge	Veronica beccabunga	Kraailook	Allium vineale
Beemdkamgras	Cynosurus cristatus	Zwarte els	Alnus glutinosa
Beemdkroon	Knautia arvensis	Gewone engelwortel	Angelica sylvestris
Bergklokje	Campanula rhomboidalis L.	Gewoon reukgras	Anthoxanthum odoratum
Biezenknoppen	Juncus conglomeratus	Glanshaver	Arrhenatherum elatius
Bijvoet	Artemisia vulgaris	Bijvoet	Artemisia vulgaris
Bitterzoet	Solanum dulcamara	Haagwinde	Calystegia sepium
Bosbies	Scirpus sylvaticus	Weideklokje	Campanula patula L.
Braam spec.	Rubus , spec	Bergklokje	Campanula rhomboidalis L.
Echte koekoeksbloem	Lychnis flos-cuculi	Grasklokje	Campanula rotundifolia
Echte valeriaan	Valeriana repens	Knoopkruid	Centaurea thuyllieri
Een wikke (geen Ned.)	Vicia sativa	Geelgroene zegge	Carex demissa
Engels raaigras	Lolium perenne	Gewone hoornbloem	Cerastium fontanum
Geelgroene zegge	Carex demissa	Akkerdistel	Cirsium arvense
Gelderse roos	Viburnum opulus	Moedistel	Cirsium oleraceum
Gele lis	Iris pseudacorus	Kale jonker	Cirsium palustre
Geoord helmkruid	Scrophularia auriculata	Groot streepzaad	Crepis biennis
Gestreepte witbol	Holcus lanatus	Beemdkamgras	Cynosurus cristatus
Gewone berenklaauw	Heracleum sphondylium	Gewone kropaar	Dactylis glomerata
Gewone engelwortel	Angelica sylvestris	Peen	Daucus carota
Gewone hoornbloem	Cerastium fontanum	Ruwe smele	Deschampsia cespitosa
Gewone kropaar	Dactylis glomerata	Kweek	Elymus repens
Gewone veldbies	Luzula campestris	Harig wilgenroosje	Epilobium hirsutum
Gewone vlier	Sambucus nigra	Viltige basterdwederik	Epilobium parviflorum
Gewoon biggenkruid	Hypochaeris radicata	Kantige basterdwederik	Epilobium tetragonum
Gewoon reukgras	Anthoxanthum odoratum	Heermoes	Equisetum arvense
Gewoon struisgras	Agrostis capillaris	Koninginnenkruid	Eupatorium cannabinum
Gewoon timoteegras	Phleum pratense	Japanse duizendknoop	Fallopia japonica
Glad walstro	Galium mollugo	Rietzwenkgras	Festuca arundinacea
Glanshaver	Arrhenatherum elatius	Rood zwenkgras	Festuca rubra
Grasklokje	Campanula rotundifolia	Moerasspirea	Filipendula ulmaria
Grasmuur	Stellaria graminea	Kleefkruid	Galium aparine
Groot streepzaad	Crepis biennis	Glad walstro	Galium mollugo
Grote brandnetel	Urtica dioica	Liesgras	Glyceria maxima
Grote egelskop	Sparganium erectum	Gewone berenklaauw	Heracleum sphondylium
Grote lisdodde	Typha latifolia	Gestreepte witbol	Holcus lanatus
Grote pimpernel	Sanguisorba officinalis	Hop	Humulus lupulus
Grote wederik	Lysimachia vulgaris	Kantig hertshooi	Hypericum dubium
Haagwinde	Calystegia sepium	Sint-Janskruid	Hypericum perforatum
Harig wilgenroosje	Epilobium hirsutum	Gewoon biggenkruid	Hypochaeris radicata
Heermoes	Equisetum arvense	Gele lis	Iris pseudacorus
Heggenwikke	Vicia sepium	Biezenknoppen	Juncus conglomeratus
Hondsroos	Rosa canina	Pitrus	Juncus effusus
Hoog struisgras	Agrostis gigantea	Tengere rus	Juncus tenuis
Hop	Humulus lupulus	Beemdkroon	Knautia arvensis
Japanse duizendknoop	Fallopia japonica	Veldlathyrus	Lathyrus pratensis
Kale jonker	Cirsium palustre	Engels raaigras	Lolium perenne
Kantig hertshooi	Hypericum dubium	Moerasrolklaver	Lotus pedunculatus
Kantige basterdwederik	Epilobium tetragonum	Lupine (G)	Lupinus

Kleefkruid	Galium aparine	Gewone veldbies	Luzula campestris
Klein timoteegras	Phleum bertolonii	Echte koekoeksbloem	Lychnis flos-cuculi
Kleine klaver	Trifolium dubium	Wolfspoot	Lycopus europaeus
Knoopkruid	Centaurea thuillieri	Penningkruid	Lysimachia nummularia
Koninginnenkruid	Eupatorium cannabinum	Grote wederik	Lysimachia vulgaris
Kraailook	Allium vineale	Watermunt	Mentha aquatica
Kruipend zenegroen	Ajuga reptans	Watermuur	Myosoton aquaticum
Kruipende boterbloem	Ranunculus repens	Witte waterkers	Nasturtium officinale
Kweek	Elymus repens	Addertong	Ophioglossum vulgatum L.
Liesgras	Glyceria maxima	Rietgras	Phalaris arundinacea
Lupine (G)	Lupinus	Klein timoteegras	Phleum bertolonii
Moerasandoorn	Stachys palustris	Gewoon timoteegras	Phleum pratense
Moerasrolklaver	Lotus pedunculatus	Riet	Phragmites australis
Moerasspirea	Filipendula ulmaria	Smalle weegbree	Plantago lanceolata
Moesdistel	Cirsium oleraceum	Adderwortel	Polygonum bistorta
Peen	Daucus carota	Populier spec.	Populus spec.
Penningkruid	Lysimachia nummularia	Zoete kers	Prunus avium
Pitrus	Juncus effusus	Zomereik	Quercus robur
Populier spec.	Populus spec.	Scherpe boterbloem	Ranunculus acris
Ridderzuring	Rumex obtusifolius	Kruipende boterbloem	Ranunculus repens
Riet	Phragmites australis	Hondsroos	Rosa canina
Rietgras	Phalaris arundinacea	Braam spec.	Rubus , spec
Rietzwenkgras	Festuca arundinacea	Veldzuring	Rumex acetosa
Rode klaver	Trifolium pratense	Ridderzuring	Rumex obtusifolius
Rood zwenkgras	Festuca rubra	Wilg spec.	Salix spec.
Ruwe smele	Deschampsia cespitosa	Gewone vlier	Sambucus nigra
Scherpe boterbloem	Ranunculus acris	Grote pimperl	Sanguisorba officinalis
Sint-Janskruid	Hypericum perforatum	Bosbies	Scirpus sylvaticus
Smalle weegbree	Plantago lanceolata	Geoord helmkruid	Scrophularia auriculata
Tengere rus	Juncus tenuis	Bitterzoet	Solanum dulcamara
Veldlathyrus	Lathyrus pratensis	Wilde lijsterbes	Sorbus aucuparia
Veldzuring	Rumex acetosa	Grote egelskop	Sparganium erectum
Viltige basterdwederik	Epilobium parviflorum	Moerasandoorn	Stachys palustris
Watermunt	Mentha aquatica	Grasmuur	Stellaria graminea
Watermuur	Myosoton aquaticum	Kleine klaver	Trifolium dubium
Weideklokje	Campanula patula L.	Basterdklaver	Trifolium hybridum ssp. hybridum
Wilde bertram	Achillea ptarmica	Rode klaver	Trifolium pratense
Wilde lijsterbes	Sorbus aucuparia	Witte klaver	Trifolium repens
Wilg spec.	Salix spec.	Grote lisdodde	Typha latifolia
Witte klaver	Trifolium repens	Grote brandnetel	Urtica dioica
Witte waterkers	Nasturtium officinale	Echte valeriaan	Valeriana repens
Wolfspoot	Lycopus europaeus	Beekpunge	Veronica beccabunga
Zoete kers	Prunus avium	Gelderse roos	Viburnum opulus
Zomereik	Quercus robur	Een wikke (geen Ned.)	Vicia sativa
Zwarte els	Alnus glutinosa	Heggenwikke	Vicia sepium

LEUKE PLAATJES

Voor wie ook iets anders wil zien dan plantjes

Beestjes in het Donker

Een unieke zoektocht naar wat er leeft

in de schemering van De Watering .

Zaterdag 1 oktober 2016 vanaf 18u in en rond het Wateringhuis

PROGRAMMA (nog te bevestigen)

- Muizen en spitsmuizen vangen met behulp van livetrapts in het kader van Muizenmeetnet Vlaanderen
- Nachtvlindervallen: motten, uilen, spanners en andere fladderaars
- CSI Wateringen: sporenonderzoek in het wild
- Braakballen pluizen
- Tentoonstelling vleermuizen en demonstratie gebruik van batdetector
- Beestjes in Beeld: doorlopend filmpjes van de (Noord-)Limburgse natuur
- Presentatie: schietmotten in de Benelux (met demonstratie onderzoek)
- Vrijwilligers helpen bezoekers met vragen graag verder

18u start (scherpstellen vallen: 6 rijen van 10)

18u30

19u15 *zonsondergang*

19u30 presentatie muizen en spitsmuizen (Jos Ramaekers)

20u30 eerste ronde muizenvallen

21u presentatie schietmotten (Maria Sanabria, Koen Lock en David x)

22u tweede ronde muizenvallen

23u30 derde ronde muizenvallen

doorlopend: vlindervallen

onderzoek schietmotten

tentoonstelling vleermuizen

sporenonderzoek

braakballenpluizen

beelden van trailcams

PROGRAMMA PLANTENWANDELINGEN OP WOENSDAGAVOND 2016

Datum	UUR	LOCATIE	AFSPRAAKPLAATS
6-7-2016	19:00	Watering Lommel SAP	Wateringhuis Lommel
13-7-2016	19:00	grassen in heideomgeving	Lommel Blekerheide einde betonstrook
20-7-2016	19:00	Bermen Peer Maastrichterdijk	kruispunt Ruitersbaan Maastrichterdijk
27-7-2016	19:00	De Vennen Balen	parking van FC Cools, Peer Luytendijk in Balen
3-8-2016	19:00	Pijnven	parking gemeentelijk recreatiecentrum Eksel Kiefhoekstraat
10-8-2016	19:00	Dommel stroomafwaarts	Meeuwerbaan 4 Peer
17-8-2016	18:30	De Holen	nog te bepalen
24-8-2016	18:30	Van Wedelse molen naar Kleinmolen	Parking Wedelse molen Overpelt
31-8-2016	18:30	Borkel Dommeldal	Kruising Peedijk Dommel

**Aanvang op de aangegeven afspraakplaats: In april en vanaf 15 augustus 18.30u
In mei, juni, juli en begin augustus 19.00u**

voor de meerwaardezoeker de kalender van de limburgse plantenwerkgroep:

04,07,16	Achel de Tomp (moerasgebied)	18,30u T-punt Tomperweg en Koebroekerweg	
11,07,16	Schulensbroek	18,30u Parking Beekstraat Linkhout	
18,07,16	Vijvers en bossen Hoefaert	18,30u Kanaaldijkstraat Bilzen	
25,07,16	Zwarte beek Spickelspade	18,30u "Watersnip" Grauwe steenstraat Koersel	
01,08,16	Gerhagen-Pinnekesweier	18,30u Bosmuseum Heggenbossenweg Tessenderlo	
08,08,16	Koninklijk Domein (D7 54 12)	18,30u Parking hondenclub Weg naar Zutendaal (Opgrimbie)	
15,08,16	Koningssteen	18,30u kerk Kessenich	
22,08,16	Caestert en Vroenhoven(kanaalbermen)	18,30u Parking Kanne Steenstraat (onder de brug)	
29,08,16	Mechelse Hei (D7 44 11)	18,30u Parking Dancing Salamander	